

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hyperaspistes Diatribae Aduersus Seruum Arbitrium Martini Lutheri

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

36 Ve[rum] an liceat dicere, & expediat apud quos libet quouis m[od]o &
t[em]p[or]e, Qu[and]o hic ta[...] deprouate utatur Lutherus scripturis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

lege Mosi? Quid hic liberas tãta nõ uidebat pmissura malis hoibus? At ppter ea nõ est omissum euãgelion, sed impij relictĩ, pijs uero dictum, ne in occasionem carnis concederẽt libertatem.

36 ¶ Nec ista pars cõsilij ul' remedij tui ualet, ubi dicitis, Licet uerũ dicere, sed nõ expedit apud quibet, nec quouis tpe, nec quouis mō. Et satis inepte Paulũ adducis, ubi dicit, Oĩa mihi licẽt, sed nõ oĩa expediunt, ubi dicit. Non em̃ Paulus de doctrina aut docẽda ueritate ibi loquitur, sicut tu eius uerba cõfundis & trahis quo libet, quoniam ueritatẽ ille uult ubiq; quouis tpe, quouis modo dici, ita ut etiã gaudet Chrm̃ prædicari p̃ occasionẽ & inuidiã, passimq; testet ipso uerbo, Quouis modo Christus p̃dicet, sese gaudere. Paulus loquit̃ de facto, & usu doctrinã, nẽpe de libertatis Chriãne iactatoribus, qui sua quærentes, scãdali rationem & offensionis infirmorũ, nullã habebãt. Veritas & doctrina semp̃ palã, constãter prædicãda nunq̃ obliquanda, cælãscãdaue est, nullum est em̃ in ea scandalũ. Est em̃ uirga rectitudinis. Et quis tibi fecit potestatem aut ius dedit, doctrinã Chriãne locis, personis, tẽporibus, causis, alligandã, cũ Christus eam uelit liberrimam in orbe uulgari & regnare? Non est em̃ uerbũ deialligatũ, ait Paulus, Et Erasmus uerbum alligabit. Nec dedit nobis Deus uerbũ, qđ locorũ, personarũ, temporũ delectum habeat, cum dicat Christus, Ite in uniuersum mundum, nõ ait, ite aliquo & aliquo nõ, sicut Erasmus, Itẽ. Prædicate Euangelion omni creaturẽ, nõ ait, apđ aliq̃s, apđ aliq̃s nõ. Sũma, tu nobis p̃sopolepsias, topolepsias, & tropolepsias, Chærolepsias in uerba dei ministrando præscribis, cum

una hæc sit magna pars gloriæ uerbi ; quod nulla est (ut Paulus ait) Protopolepsia, & Deus personas non respicit. Vides iterum, quam temere irruas in uerbum Dei, quasi tuas cogitationes & consilia longissime illi præferas .

37 ¶ Nam si a te petamus, ut discernas nobis tempora, personas, & modos dicendi ueri, quoniam definies? an suum clauso componet tempore sine, mundus, quod tu unam regulam certam statueris. Vbi interim manet docendi officium: ubi animæ docendæ? Et quomodo posses? qui nec personas, nec tempora, nec modos, rationem ullam noris. Ac si maxime noris, hominum corda tamen non nosti, nisi is sit tibi modus, hoc tempus, hæc persona, ut sic doceamus uerum, ne Papa indignetur, ne Cæsar irascatur, ne moueantur Pontifices & Principes, tum ne tumultus & motus fiat in orbe, ne multi effundantur & peiores fiant. Hoc quale sit consilium supra uidisti. Sed libuit ita uerbis inutilibus rhetoricari, ne nihil diceres. Quanto igitur nos miseri homines, deo hæc tribueremus gratiam quod omnium corda nouit, ut ipse dicendi ueri modum, personas & tempora præscriberet. Ipse enim nouit, quid, quando, quomodo, cuique dicendum sit. Nunc uero sic præscripsit, ut Euangelium suum omnibus necessarium, nullo loco, nullo tempore præscriberet, sed apud omnes, omni tempore, omni loco predicaret. Et supra probaui ea quæ in scripturis prodita sunt, talia esse, quæ omnibus exposita & inuulganda necessario & salubria sunt, sicut & in tua Paraclesi, meliore tunc quam nunc, consilio ipse statuisti. Hi qui animas redemptas nolunt, sicut Papa cum suis illorum esto, uerbum Dei alligare, & homines uita & regno cælorum prohibere, ne ipsi intrent, nec alios